

Vergaderjaar 2024–2025

36 600 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2025

Nr. 8

AMENDEMENT VAN DE LEDEN KRUL EN CEDER

Ontvangen 2 oktober 2024

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

In **artikel 3 Voortgezet onderwijs** van de departementale begrotingsstaat worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 152.000** (x € 1.000).

Toelichting

Dit kabinet schaft de Maatschappelijke diensttijd (MDT) af om invulling te geven aan hun bezuinigingsopgave. De indieners achten dit zeer onverstandig, vanwege de bewezen effectiviteit en maatschappelijke waarde van het programma. Indieners stellen daarom met dit amendement voor deze bezuiniging terug te draaien.

Maatschappelijke Diensttijd (MDT) biedt jongeren tussen de 12 en 30 jaar de kans om gedurende een aantal weken tot maanden hun talenten te ontwikkelen, mensen te ontmoeten buiten hun leefwereld en iets te doen voor een ander en/of de samenleving. Zo organiseren jongeren bijvoorbeeld sportactiviteiten in de buurt, geven taalles aan nieuwkomers of begeleiden eenzame ouderen als buddy. Maatschappelijke diensttijd investeert in het toekomstperspectief van jongeren en het versterken van de sociale cohesie in de samenleving.

Uit de onderzoeksrapportage MDT van mei 2024, bleek dat 126.000 jongeren tot en met 2023 zijn gestart met een MDT, waarbij de deelname in 2023 is toegenomen met 89%. Na afloop van de MDT vindt 95% van de jongeren het belangrijk vindt zich in te zetten voor een ander. Uit het effectonderzoek van het CBS bleken eveneens positieve resultaten.

- Meedoen aan de MDT is significant gerelateerd aan een sterke talentontwikkeling
- MDT deelnemers uit de steekproef hadden vaker wekelijks contact met mensen van een andere herkomst, of met minstens vijf jaar leeftijdsverschil

- MDT deelnemers vinden het vaker dan de referentiegroep belangrijk om je in te zetten voor een ander en voor de samenleving
- 61% van de deelnemers aangeeft dat MDT een positief effect had op hun motivatie zich in te zetten voor de maatschappij
- 29% van de deelnemers aangeeft dat MDT een positief effect had op hun opleiding of het vinden van een baan
- Het aantal beschikbare MDT plekken is meer dan verdubbeld

Met de MDT wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan maatschappelijke opgaven, namelijk het tegengaan van eenzaamheid, inburgering en integratie, kansengelijkheid, mentale gezondheid en sport. Eind 2023 waren er zo'n 200 partnerschappen, 2.000 formele samenwerkingspartners en nog een veelvoud aan informele partners.

Ook bij Defensie is het MDT-missie programma bewezen effectief, waarbij 20% van de deelnemers zich na afloop aanmeldt voor de krijgsmacht.

Indieners vinden het onacceptabel een zodanig succesvol programma met grote maatschappelijke waarde stop te zetten, voordat het zijn volle potentieel heeft bereikt.

De indieners stellen voor het voorzetten van de MDT te dekken door het adres als uitgangspunt te nemen binnen het stelsel van de AOW. Dit levert het eerste jaar na invoering 172 miljoen op en structureel 249 miljoen¹.

Rond de AOW van ouderen die noodgedwongen op verschillende adressen wonen (bijvoorbeeld wanneer een partner in een verzorgingshuis woonachtig is) bestaan verschillende problemen. Doordat dit apart geregistreerd moet worden bij de SVB, lopen veel ouderen de alleenstaanden-AOW waar ze recht op hebben mis. Bovendien leidt dit tot een foutieve afwijzing van de aanvraag voor de alleenstaandeouderenkorting. Deze maatregel lost die problematiek op doordat de toewijzing van de alleenstaanden-AOW gebaseerd wordt op adresgegevens. Door de doorwerking naar gezamenlijke huishoudens levert deze maatregel per saldo geld op.

Indien het principe «adres als uitgangspunt» leidend is, ontstaat er een duidelijk en objectief criterium waaraan de SVB, en de ouderen zelf, de leefvorm kunnen toetsen. Met deze maatregel is er sprake van een vereenvoudiging.

De indieners realiseren zich dat dit een wetswijziging vraagt met wetstraject dat enige tijd zal vergen. Gezien het feit dat de invoering van deze wetswijziging meer oplevert dan nodig is om het voortzetten van de maatschappelijke diensttijd te dekken stellen de indieners voor dit met een kasschuif naar voren te halen om de komende jaren de waardevolle maatschappelijke diensttijd voort te kunnen zetten.

Krul
Ceder

¹ Zie het IBO vereenvoudiging sociale zekerheid, bijlage 8 fichebundel, fiche 2J, juni 2023